

Μνήμων

Τόμ. 21 (1999)

ΣΕΛΙΔΑ ΤΙΤΛΟΥ - ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

*Mnimon Mnimon*doi: [10.12681/mnimon.726](https://doi.org/10.12681/mnimon.726)

Βιβλιογραφική αναφορά:

Mnimon, M. (1999). ΣΕΛΙΔΑ ΤΙΤΛΟΥ - ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ. *Μνήμων*, 21, 1-8.
<https://doi.org/10.12681/mnimon.726>

ΜΝΗΜΩΝ

Ο. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ, Τὸ ρωσικὸ ταξίδι τοῦ Ἀθανασίου Πα-
τελλάρου καὶ ὁ «Προτρεπτικὸς Λόγος» τοῦ πρὸς τὸν τσάρο Ἀλέξιο
(1653) • Α. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ - Ε. ΓΚΑΡΑ, Ὁθωμανικὲς ἀντι-
λήψεις περὶ ἐγκλήματος καὶ τιμωρίας • Β. ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Πειθαρχικὰ
συστήματα καὶ ἐργασία στα ὄρφανοτροφεῖα • Γ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ,
Φιλανθρωπία, τεχνικὴ ἐκπαίδευση καὶ ἐργατικὰ ἀτυχήματα στὸν
Πειραιᾶ • Ε. ΚΡΕΜΜΥΔΑ, Ἕνας βιομήχανος καταγράφει τὴν πε-
ριουσία του. Γ. Γεωργιάδης 1897-1915 • Α. ΣΥΡΙΑΤΟΥ, Ἡ Ἱστο-
ρία στὰ σχολεῖα στὴ μεταπολεμικὴ Βρετανία • Φ. ΤΣΙΜΠΡΙΔΟΥ,
«Μᾶς λένε Πομάκους!» Μειονοτικὲς, περιθωριακὲς ταυτότητες • Β.
ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ, Γεωγραφία τῆς πολιτικῆς συγκρότησης τοῦ Ρήγα • Β.
ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ, Ἡ Βιέννη τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ρήγα • Κ. ΠΑΠΑ-
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Ἡ Βουδαπέστη στὰ χρόνια τοῦ Ρήγα • Ε. ΑΒΔΕ-
ΛΑ, Τὸ «δημόσιο» καὶ τὸ «ιδιωτικὸ» στὴ νέα πολιτικὴ ἱστορία • Ε.
ΒΑΡΙΚΑ, Ἐννοιολογήσεις τοῦ κοινωνικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ στὴν ἱστο-
ρία • Ε. ΓΑΖΗ, «Ὀριενταλισμὸς» • Τ. ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, Σκέψεις
γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο • Ε.
ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗ - Θ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ, Ἡ Βιβλιοθήκη Δ. Καλιτσου-
νάκη • ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ Τ. Σκλαβενίτης, Η. Κολοβός, Π. Ἰωάννου,
Σ. Μπουρνάζος, Α. Μαχαιρᾶ, Β. Καραμανωλάκης, Δ. Καρακατσάνη

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ 1999

ΜΝΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

περιοδικό *MNHMΩN*

ΤΟΜΟΣ 21 (1999)

ASSOCIATION DES ÉTUDES NÉOHELLÉNIQUES

revue *MNIMON*

VOLUME 21 (1999)

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χριστίνα Κουλούρη, Κώστας Λάμπας, Χρήστος Λουΐκος,
Γιάννης Μπαφούνης, Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης,

Ἐπιμέλεια τοῦ τόμου : Χριστίνα Κουλούρη

Ἡ ἔκδοση τοῦ τόμου πραγματοποιήθηκε μὲ τὴν ἐπιχορήγηση
τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ (Διεύθυνση Γραμμάτων)
καὶ τοῦ Ἰδρύματος Ἰωάννου Φ. Κωστοπούλου

Γιὰ ἀλληλογραφία, παραγγελίες, ἐμβάσματα:

Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης, Ἀνακρέοντος 24-28, 162 31 Ἀθήνα, τηλ. 7273588, φάξ 7246212

Κεντρικὴ διάθεση:

Βιβλιοπωλεῖο «Κατάρτι», Μαυρομιχάλη 9, 106 79 Ἀθήνα, τηλ. 3604793, φάξ 3609697

Correspondance - Abonnements: Triantafyllos Sklavenitis, 24-28, rue Anakreontos,
162 31 Athènes, tél. 7273588, fax 7246212 ● Diffusion: Librairie «Katarti», 9, rue
Mavromichali, 106 79 Athènes, Grèce, tél. 3604793, fax 3609697

ISSN 1105-3917

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΜΝΗΜΩΝ

Ο. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ, Τò ρωσικό ταξίδι του Ἀθανασίου Πα-
τελλάρου και ὁ «Προτρεπτικός Λόγος» του πρὸς τὸν τσάρο Ἀλέξιο
(1653) • Α. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ - Ε. ΓΚΑΡΑ, Ὁθωμανικὲς ἀντι-
λήψεις περὶ ἐγκλήματος και τιμωρίας • Β. ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Πειθαρχικά
συστήματα και ἐργασία στα ὄρφανοτροφεῖα • Γ. ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ,
Φιλανθρωπία, τεχνικὴ ἐκπαίδευση και ἐργατικά ἀτυχήματα στὸν
Πειραιά • Ε. ΚΡΕΜΜΥΔΑ, Ἐνας βιομήχανος καταγράφει τὴν πε-
ριουσία του. Γ. Γεωργιάδης 1897-1915 • Α. ΣΥΡΙΑΤΟΥ, Ἡ Ἱστο-
ρία στὰ σχολεῖα στὴ μεταπολεμικὴ Βρετανία • Φ. ΤΣΙΜΠΡΙΔΟΥ,
«Μᾶς λένε Πομάκους!» Μειονοτικὲς, περιθωριακὲς ταυτότητες • Β.
ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ, Γεωγραφία τῆς πολιτικῆς συγκρότησης τοῦ Ρήγα •
Β. ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ, Ἡ Βιέννη τῶν Ἑλλήνων και τοῦ Ρήγα • Κ. ΠΑΠΑ-
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Ἡ Βουδαπέστη στὰ χρόνια τοῦ Ρήγα • Ε. ΑΒΔΕ-
ΛΑ, Τò «δημόσιο» και τò «ιδιωτικὸ» στὴ νέα πολιτικὴ ἱστορία • Ε.
ΒΑΡΙΚΑ, Ἐννοιολογήσεις τοῦ κοινωνικοῦ και τοῦ πολιτικοῦ στὴν ἱστο-
ρία • Ε. ΓΑΖΗ, «Ὀριενταλισμός» • Γ. ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, Σκέψεις
γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο • Ε.
ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗ - Θ. ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ, Ἡ Βιβλιοθήκη Δ. Καλιτσου-
νάκη • ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ Τ. Σκλαβενίτης, Η. Κολοβός, Π. Ἰωάννου,
Σ. Μπουρνάζος, Α. Μαχαιρᾶ, Β. Καραμανωλάκης, Δ. Καρακατσάνη

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

ΑΘΗΝΑ 1999

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΟΛΓΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ, Τὸ ρωσικὸ ταξίδι τοῦ Ἀθανασίου Πα- τελλάρου καὶ ὁ «Προτρεπτικὸς Λόγος» τοῦ πρὸς τὸν τσάρο Ἀ- λέξιο (1653)	9-35
ΑΝΤΩΝΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ - ΕΛΕΝΗ ΓΚΑΡΑ, Ὁθωμανικὲς ἀν- τιλήψεις περὶ ἐγκλήματος καὶ τιμωρίας.....	37-54
ΒΑΣΩ ΘΕΟΔΩΡΟΥ, Πειθαρχικὰ συστήματα καὶ ἐργασία στὰ ὀρφανο- τροφεῖα τὸ β' μισὸ τοῦ 19ου αἰώνα	55-84
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ, Φιλανθρωπία, τεχνικὴ ἐκπαίδευση καὶ ἐρ- γατικὰ ἀτυχήματα στὸν Πειραιὰ τὸ τελευταῖο τρίτο τοῦ 19ου αἰώνα	85-108
ΕΥΓΕΝΙΑ ΚΡΕΜΜΥΔΑ, Ἐνας βιομήχανος καταγράφει τὴν περιουσία τοῦ. Γεώργιος Γεωργιάδης 1897-1915	109-131
ΑΘΗΝΑ ΣΥΡΙΑΤΟΥ, <i>Καθῆκον καὶ Ἐνστικτο</i> : ἡ Ἱστορία στὰ Σχολεῖα στὴ Μεταπολεμικὴ Βρετανία, 1945-1995	133-162
ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΙΜΠΙΡΙΔΟΥ, «Μᾶς λένε Πομάκους!» Κληρονομίες καὶ πολιτικές, κατασκευές καὶ βιώματα σὲ μειονοτικές, περιθωρια- κὲς ταυτότητες	163-182

Προσεγγίσεις

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΡΕΜΜΥΔΑΣ, Γεωγραφία τῆς πολιτικῆς συγκρότησης τοῦ Ρῆγα	183-188
ΒΑΣΩ ΣΕΙΡΗΝΙΔΟΥ, Κοσμοπολιτισμός, μοναρχία καὶ πολυεθνικὴ πραγματικότητα. Ἡ Βιέννη τῶν Ἑλλήνων καὶ τοῦ Ρῆγα....	189-200
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ, Ἡ Βουδαπέστη στὰ χρόνια τοῦ Ρῆγα	201-210
ΕΦΗ ΑΒΔΕΛΑ, Τὸ «δημόσιο» καὶ τὸ «ἰδιωτικὸ» στὴ νέα πολιτικὴ ἱστορία ἢ τὰ μεταβαλλόμενα ὄρια τοῦ πολιτικοῦ.....	211-220

ΕΛΕΝΗ ΒΑΡΙΚΑ, 'Εννοιολογήσεις τοῦ κοινωνικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ στὴν ἱστορία	221-236
ΕΦΗ ΓΑΖΗ, «'Οριενταλισμός». Τὸ κείμενο ὡς γεγονός	237-246
ΤΟΝΙΑ ΚΙΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, Σκέψεις γιὰ τὴ διδασκαλία τῆς Βυζαντι- νῆς Ἱστορίας στὸ Πανεπιστήμιο	247-251
ΕΛΕΝΗ ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗ - ΘΟΔΩΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗΣ, 'Η Βιβλιοθή- κη Δημητρίου Καλιτσουνάκη	253-260

Βιβλιοκρισίες

Claude Fauriel, <i>Ἑλληνικά Δημοτικά Τραγούδια</i> (Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης)	261-263
Şevket Pamuk, <i>Osmanlı İmparatorluğunda Paranın Tarihi</i> ('Η- λίας Κολοβός)	263-270
Νίκιας Λούντζης, <i>Φανερωμένης τῆς Ζακύνθου προφήτες καὶ ζωγρά- φοι</i> (Παναγιώτης Κ. Ἰωάννου)	271-274
<i>Ἀλληλογραφία τῆς Π. Σ. Δέλτα, 1906-1940</i> (Στρατῆς Μπουρνάζος)	275-280
Λίνα Βεντούρα, <i>Ἑλληνες μετανάστες στὸ Βέλγιο</i> ("Αννα Μαχαιρᾶ)	280-284
<i>Ἱστορικὸ τοπίο καὶ ἱστορικὴ μνήμη. «Τὸ παράδειγμα τῆς Μακρο- νήσου»</i> . Πρακτικὰ ἐπιστημονικῆς συνάντησης (Βαγγέλης Καρα- μανωλάκης)	284-288
Yves Déloye, <i>École et citoyenneté. L'individualisme républicain de Jules Ferry à Vichy: controverses</i> (Δέσποινα Καρακατσάνη)	289-294
Χρονικὸ τῆς Ἑταιρείας Μελέτης Νέου Ἑλληνισμοῦ	295-303
Εύρετήριο τόμου 21 (1999)	305-311
Abstracts/Résumés/Zusammenfassungen	313-321
Table des matières	323-324